

Mick Antoniw AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Senedd Cymru

11 Mehefin 2020

Annwyl Mick

Yn fy llythyr dyddiedig 12 Chwefror yn dilyn fy sesiwn dystiolaeth lafar ar 13 Ionawr mewn perthynas ag ymchwiliad 'Y Newid yng Nghyfansoddiad Cymru', dywedais y byddwn yn ysgrifennu atoch eto ar ôl cael cyfle i ystyried ymhellach pa mor briodol y byddai i'r Senedd gael mwy o swyddogaeth o ran craffu ar gytundebau rhynglywodraethol a materion cysylltiedig. Rwy'n ymddiheuro am yr oedi a fu cyn gwneud hyn, ond rwy'n siŵr y byddwch yn deall y rhesymau pam.

Fy mhwynt cyntaf yw bod ystod eang o gytundebau rhynglywodraethol, yn amrywio er enghraifft, o'r Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth a'r Cytundebau Atodol cyffredinol sy'n rhoi'r strwythur sylfaenol ar gyfer gwaith rhynglywodraethol, i drefniadau llawer mwy penodol megis y rhai a wneir o dan o dan adran 83 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

Byddwn bob amser yn parchu'r cytundeb ar gysylltiadau rhyngsefydliadol. Mae hyn yn golygu y byddwn yn tynnu sylw'r Senedd yn benodol at y rhai yr ystyriwn eu bod o ddiddordeb arwyddocaol, ac yn hysbysu eraill yn briodol ac ar gyfer y cofnod.

Yn y llythyr hwn, fodd bynnag, hoffwn ymdrin â'r ddau fath o gytundeb rhynglywodraethol y deallaf eu bod o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor ar hyn o bryd: Fframweithiau Cyffredin a chytundebau sy'n ymhelaethu ar ddarpariaethau yn Neddfau'r DU neu sy'n gysylltiedig â hwy.

Fframweithiau Cyffredin

Mae Llywodraeth Cymru wedi bod yn ymroddedig i'r rhaglen Fframweithiau Cyffredin, ac mae'n parhau felly. Sefydlwyd y rhaglen hon yng ngoleuni'r Cytundeb Rhynglywodraethol rhwng Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru ar Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018. Mae'r rhaglen Fframweithiau Cyffredin wedi cael ei harafu'n anochel gan argyfwng Covid-19, a bydd y Cwnsler Cyffredinol a'r Gweinidog Pontio Ewropeaidd yn ysgrifennu at y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol am hyn yn fuan.

Mae'r rhaglen fframweithiau cyffredin yn ymdrech ar y cyd gan bedair lywodraeth y DU ac mae'r pedair yn ymrwymedig i dryloywder a chraffu gan y pedair deddfwrfa. Ni fydd

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400
YP.PrifWeinidog@llyw.cymru • ps.firstminister@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Fframweithiau yn hollol derfynol nes y bydd y Senedd a deddfwrfeydd eraill y DU wedi cael cyfle i'w hystyried a rhoi sylwadau arnynt.

Bydd Llywodraeth Cymru, wrth gwrs, yn ymdrin yn ddifrifol â'r sylwadau a wnaed gan y Senedd mewn perthynas â manylion penodol a chyffredinol y Fframweithiau, ac yn sicrhau eu bod yn cael eu hystyried yn llawn drwy Fwrdd Rhaglen y Fframweithiau Cyffredin. Fodd bynnag, mae'r Fframweithiau Cyffredin yn destun negodiadau rhynglywodraethol ac nid gan Lywodraeth Cymru y mae'r gair olaf, o bell ffordd, ar eu ffurf a'u cynnwys. Bydd unrhyw ddeunydd a rennir â'r Senedd wedi bod drwy broses drwyadl o drafod amlochrog a gallai fod yn anodd ailedrych ar y sefyllfa os oes cefndir o gyfaddawd anodd rhwng safbwyntiau a buddiannau gweinyddiaethau gwahanol.

Felly, er y bydd modd i'r Senedd a'r deddfwrfeydd gynnig diwygiadau neu newidiadau i'r fframweithiau, gallai fod yn anodd i ddiwygiadau a argymhellir gan un ddeddfwrfa yn unig gael eu derbyn. Ymddengys yn briodol, felly, bod y deddfwrfeydd yn cydweithio wrth graffu ar Fframweithiau drafft, cyn belled ag y bo hynny'n ymarferol. Gallaf eich sicrhau y bydd Llywodraeth Cymru yn gwneud beth bynnag a all i hwyluso cydweithio o'r fath. Byddai gennyf ddi-ddordeb mewn gwybod mwy ynghylch a yw trafodaethau rhyngseneddol yn mynd rhagddynt, a sut mae hynny'n digwydd.

Cytundebau ynglŷn â darpariaethau yn Neddfau'r DU

Fel yr adroddwyd gan y Pwyllgor, yn ogystal â'r Cytundeb Rhynglywodraethol o dan Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael), mae Llywodraeth Cymru wedi dod i gytundeb â Llywodraeth y DU mewn perthynas â'r hyn a ddaeth yn Ddeddf Gofal Iechyd (Trefniadau yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir) 2019 a'r Bil Amaethyddiaeth. Mae'r cytundebau rhynglywodraethol hyn yn gorfodi cyfyngiadau gwleidyddol, lle nad yw cyfyngiadau statudol yn bosibl, ar gamau gweithredu un llywodraeth mewn perthynas â chyfrifoldebau un arall. Rydym hefyd yn datblygu cytundeb ar y Bil Pysgodfeydd.

Byddai'n well gan Lywodraeth Cymru beidio â throi at y math hwn o gytundeb rhynglywodraethol. Fel man cychwyn, yn ein barn ni, dylai fod darpariaeth ddigonol ar wyneb Biliau Senedd y DU i ddisgrifio sut yr arferir swyddogaethau gan lywodraethau'r DU yn unol â'r setliadau datganoli.

Fodd bynnag, lle nad yw Llywodraeth y DU yn barod i gytuno ar gynnwys darpariaethau o'r fath ar wyneb ei Biliau, mae dewis anodd yn wynebu Llywodraeth Cymru. Ar un llaw, gallem argymhell nad yw'r Senedd yn cydsynio i Fil y DU, gan arwain at risg glir y bydd Llywodraeth y DU yn gwahodd Senedd y DU i anwybyddu'r diffyg cydsyniad hwn, gan danseilio confensiwn Sewel ymhellach. Ar y llaw arall, gallem ystyried atebion nad ydynt yn rhai deddfwriaethol, megis cytundeb rhynglywodraethol i alluogi argymhelliad bod y Senedd yn cydsynio i Fil. Yn yr amgylchiadau cyfansoddiadol a gwleidyddol presennol, gyda Llywodraeth sydd â chryn fwyaf yn Nhŷ'r Cyffredin, ac yn wyneb yr heriau sylweddol sy'n codi o ran polisi a deddfwriaeth yn sgil ymadael a'r UE, mae'n debygol mai'r ail opsiwn hwn a ffefir gennym mewn rhai achosion.

Yn anffodus, yn achos y negodiadau ynghylch y math hwn o gytundeb rhynglywodraethol, ni cheir y nodweddion defnyddiol sy'n perthyn i negodiadau am Fframweithiau Cyffredin. Wrth negodi ynghylch Bil y DU, rydym yn wynebu amserlenni cywasgedig (a ddefnyddir gan y ddwy ochr i'w mantais eu hunain) ac anghydweld o ran y safbwyntiau negodi. Nid yw'r rhain yn amodau ffafriol o gwbl ar gyfer hwyluso trefniadau craffu. Pan fo hynny'n bosibl, byddwn yn rhoi gwybod yn gynnar i'r Senedd fod angen cynnal negodiadau ar gytundeb rhynglywodraethol o'r math hwn, a beth yn union yw blaenoriaethau negodi Llywodraeth Cymru. A byddwn yn sicrhau bod y Senedd yn cael cymaint o wybodaeth ag y bo modd am

natur a chynnydd negodiadau o'r fath. Ein nod bob amser fydd cyflwyno'r cytundeb terfynol er mwyn llywio'r ddadl ynghylch a ddylid darparu cydsyniad deddfwriaethol ai peidio.

Gobeithio bod y sylwadau hyn yn ddefnyddiol ac edrychaf ymlaen at drafodaeth bellach â'ch Pwyllgor, os bydd angen. Yn y cyfamser, byddwn yn hapus i awdurdodi rhagor o sesiynau briffio technegol pe byddai hynny o gymorth.

Dymuniadau gorau

A handwritten signature in black ink that reads "Mark Drakeford". The signature is written in a cursive, slightly slanted style.

MARK DRAKEFORD